

Raadsvergadering d.d. : 29 september 2022

Afdeling : Griffie

Portefeuillehouder : Burgemeester A. Callewaert - de Groot

Onderwerp : Wet open overheid: aanwijzingsbesluit
contactpersoon en mandaatbesluit
afhandeling verzoeken

Betreffend onderdeel : Taakveld 0 "Bestuur en ondersteuning"
programmabegroting

Samenvatting

Op 1 mei 2022 is de nieuwe Wet open overheid inwerking getreden. In dit voorstel wordt de raad voorgesteld om een contactpersoon voor de Wet open overheid aan te wijzen en een mandaatbesluit te nemen voor de afhandeling van verzoeken op basis van de Wet open overheid.

Inleiding

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (hierna: Woo) in werking getreden. De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob).

Het doel van de Woo is een meer transparante en actief openbaar makende overheid. De Woo stelt voorop dat toegang tot publieke informatie een recht is dat voor iedereen geldt. Dit is nieuw ten opzichte van de Wob. Vanuit dat kader wordt meer informatie in een vroegtijdig stadium actief openbaar gemaakt. Maar ook openbaarmaking op verzoek blijft een recht dat voor iedereen geldt. Het is van belang dat de gemeentelijke organisatie, de processen en de informatiehuishouding hierop in voldoende mate zijn ingericht.

De implementatie van de wet zal een traject inhouden van ongeveer acht jaar, waarbinnen vanuit het Rijk wordt aangegeven welke verplichtingen worden ingevoerd en per wanneer. De wijze van implementatie zal ambtelijk verder uitgewerkt worden, waarbij het college en de raad worden betrokken. Verplichtingen die op dit moment al gelden in het kader van de Woo, zijn het aanwijzen van een contactpersoon (per bestuursorgaan) en het behandelen van Woo-verzoeken (passieve openbaarmaking). Om aan deze verplichtingen te kunnen voldoen, is het noodzakelijk dat de raad een beslissing neemt over het aanwijzen van een Woo-contactpersoon voor de raad en een beslissing neemt over het verlenen van mandaat voor de behandeling van Woo-verzoeken gericht aan de raad.

Advies

De raad wordt voorgesteld om:

1. De (plv.) raadsgriffier van de gemeenteraad van de gemeente Bergeijk met terugwerkende kracht per 1 mei 2022 als contactpersoon op grond van artikel 4.7 van de Wet open overheid aan te wijzen conform bijgevoegd aanwijzingsbesluit.
2. De (plv.) raadsgriffier van de gemeenteraad van de gemeente Bergeijk met terugwerkende kracht per 1 mei 2022 mandaat te verlenen voor de afhandeling van Woo-verzoeken conform bijgevoegd 'Mandaatbesluit Woo gemeenteraad Bergeijk 2022'.
3. Het Mandaatbesluit Wob gemeenteraad Bergeijk 2020 d.d. 17 december 2020 in te trekken.

Beoogd effect

Het aanwijzen van contactpersonen en het behandelen van Woo-verzoeken is een wettelijke verplichting. Door deze aanwijzing en het mandaatbesluit voldoet de raad aan de verplichtingen van de Woo.

Argumenten

1.1 Verplichting Woo-contactpersoon.

Per 1 mei 2022 is er de verplichting voor elk bestuursorgaan over tenminste één contactpersoon te beschikken ter beantwoording van vragen van het publiek over de beschikbaarheid van informatie. Het is verder ook de bedoeling dat de contactpersoon de inwoner behulpzaam is bij het zoeken naar informatie en dat de contactpersonen eventuele journalisten en onderzoekers hierin begeleidt. Deze contactpersoon wordt met dit voorstel aangewezen.

Omdat de (plv.) raadsgriffier het meeste zicht heeft op de informatie die berust bij de raad en de raad ondersteunt bij de uitoefening van zijn taak, ligt het voor de hand om de (plv.) raadsgriffier als Woo-contactpersoon aan te wijzen voor de raad.

1.2 Een formeel aanwijzingsbesluit is noodzakelijk

De rol van de contactpersoon is in december 2021 nog vrij fors gewijzigd, tijdens de behandeling van het wetsvoorstel Woo door de Eerste Kamer. Vervolgens bestond er lang onduidelijkheid over de noodzaak van een formeel aanwijzingsbesluit. Inmiddels zijn deskundigen het erover eens dat een formeel aanwijzingsbesluit noodzakelijk is.

2.1 Afhandelingstermijn Woo-verzoeken

Met enige regelmaat is de afgelopen jaren een Wob verzoek gericht geweest aan de raad van Bergeijk. Naar verwachting wordt dit onder de werking van de Woo niet anders. Ook de Woo brengt met zich mee dat binnen de wettelijke termijnen dient te worden beslist op verzoeken ingevolge de Woo. Met inwerkingtreding van de Woo zijn de verdagingstermijnen verkort. De Woo brengt met zich mee dat de afhandelingstermijnen van verzoeken inclusief verdaging, verkort is van acht naar zes weken.

Het vergaderschema van de raad van Bergeijk laat een tijdige afhandeling van Woo-verzoeken niet toe. Het is dus noodzakelijk om voor de uitoefening van een aantal bevoegdheden inzake de Woo, mandaat te verlenen.¹

2.2 Mandaatbesluit geeft (plv.) raadsgriffier kader mee bij uitoefening bevoegdheden

Het mandaatbesluit schept een kader waarbinnen de (plv.) raadsgriffier de gemandateerde bevoegdheden kan uitoefenen. Zo brengt het mandaatbesluit met zich mee dat de (plv.) raadsgriffier beslissingen op grond van de Woo, alvorens bekendmaking daarvan aan verzoeker, dient voor te leggen aan het presidium.

2.3 Raad blijft bevoegd om een beslissing op bezwaar te nemen

Mocht een verzoeker om informatie op basis van de Woo-besluit in bezwaar gaan, dan blijft de raad bevoegd om een beslissing op het bezwaarschrift te nemen.

2.4 Raadsgriffier heeft het meeste zicht op informatie berustend bij de raad

Omdat de (plv.) raadsgriffier het meeste zicht heeft op de informatie die berust bij de raad, ligt het voor de hand om de (plv.) raadsgriffier mandaat te verlenen inzake de afhandeling van Woo-verzoeken.

3.1 Vervallen Wob

Met de inwerkingtreding van de Woo is de Wob per 1 mei 2022 komen te vervallen. Dit betekent dat het mandaatbesluit opnieuw dient te worden genomen, zodat de (plv.) raadsgriffier bevoegd blijft om verzoeken onder de Woo op eenzelfde wijze af te kunnen handelen.

¹ Onder mandaat wordt verstaan de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan besluiten te nemen.

Het Mandaatbesluit Wob gemeenteraad Bergeijk 2020 is achterhaald en dient te worden ingetrokken.

Kanttekeningen

1.1 Mogelijk vinden er wijzigingen plaats na ervaring te hebben opgedaan

Er bestaat nog onduidelijkheid over de precieze invulling van de rol van de contactpersoon. Daarom is er vooralsnog voor gekozen om de (plv.) raadsgriffier voor de raad aan te wijzen als contactpersoon. Het college en de burgemeester hebben een eigen Woo contactpersoon. Het is de bedoeling om eerst ervaring op te doen met de rol van contactpersoon, zodat er een duidelijker beeld ontstaat van de inhoud daarvan.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

Maatschappelijk verantwoord inkopen

Er is geen sprake van een inkoop/aanbesteding naar aanleiding van dit voorstel.

Communicatie

Na vaststelling en publicatie werkt dit besluit terug tot 1 mei 2022.

Uitvoering

Niet van toepassing.

Bijlagen

- Aanwijzingsbesluit contactpersoon gemeenteraad Wet open overheid
- Mandaatbesluit Wet open overheid gemeenteraad Bergeijk 2022

Advies presidium

Het presidium heeft in haar vergadering d.d. 8 september 2022 geadviseerd om het stuk direct door te geleiden naar de raadsvergadering van 29 september 2022 als hamerstuk.